

ชื่อ เรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ การสำรวจหนอนพยาธิในทางเดินอาหารของไก่บ้าน
(Gallus gallus domesticus) ในบางท้องที่ของ

เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวชโลบล สุริยะเจริญ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาการสอนชีววิทยา

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

อ.ดร.อำนาจ ไวจนไพบูลย์ ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. ชรินทร์ เจษฎาพันธ์ กรรมการ

อ.ดร. พรทิพย์ จันทรมงคล กรรมการ

บทคัดย่อ

การสำรวจหนอนพยาธิในทางเดินอาหารของไก่บ้าน (Gallus gallus domesticus) จำนวน 60 ลำไส้ ในเขตอำเภอสันทราย และอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง เดือนธันวาคม 2531 พบพยาธิ 12 ชนิด พบพยาธิใบไม้ 2 ชนิดคือ Echinostoma revolutum ร้อยละ 15 Prosthogonimus sp. ร้อยละ 13.33 พบพยาธิตัวตืด 7 ชนิดคือ Amoebotaenia sp. ร้อยละ 36.67 Cotugnia sp. ร้อยละ 35 Hymenolepis cantaniana ร้อยละ 53.33 Raillietina tetragona ร้อยละ 30 R. echinobothrida ร้อยละ 81.67 Raillietina sp. ร้อยละ 48.33 และตัวอ่อนของหนอนพยาธิตัวตืดระยะ pleurocercoid ร้อยละ 11.66 พบพยาธิตัวกลม 3 ชนิดคือ Ascaridia galli ร้อยละ 41.66 Dispharynx sp. ร้อยละ 8.33 และ Heterakis gallinarum ร้อยละ 78.33

ผลทางสถิติของการสำรวจหนอนพยาธิในท้องทางเดินอาหารของไก่บ้านพบว่า Echinostoma revolutum, Prosthogonimus sp., Amoebotaenia sp., Cotugnia sp., Hymenolepis cantaniana, R. tetragona, R. echinobothrida, Raillietina sp.,

ตัวอ่อนหนอนพยาธิตัวตีระยะ pleurocercoid, Dispharynx sp. และ Heterakis gallinarum จากอำเภอสันทรายและอำเภอหางดงมี infections ในไก่บ้านเพศผู้และเพศเมีย เหมือนกัน Ascaridia galli จากอำเภอสันทรายมี infections ในไก่บ้านเพศผู้และเพศเมีย เหมือนกัน แต่ Ascaridia galli จากอำเภอหางดงมี infections ในไก่บ้านเพศผู้มากกว่าเพศเมีย อนึ่งการ infection ของ Echinostoma revolutum, Prosthogonimus sp., Amoebotaenia sp., Cotugnia sp., Hymenolepis cantaniana, R. tetragona, R. echinobothrida, Raillietina sp., ตัวอ่อนหนอนพยาธิตัวตีระยะ pleurocercoid, Ascaridia galli, Dispharynx sp. และ Heterakis gallinarum จากอำเภอสันทราย และอำเภอหางดงใช้แปลผลแทนประชากรได้

Research Title Survey of Gastro-intestinal Helminths of Domestic Fowl
(Gallus gallus domesticus) in Some Areas of Chiang Mai

Author Ms. Chalobol Suriyajarearn

M.S. Teaching Biology

Examining Committee Lecturer. Dr.Amnat Rojanapaibul Chairman
Assist.Prof. Dr.Charin Chesdapan Member
Lecturer Dr. Porntip Chantaramongkol Member

Abstract

The parasites were investigated from 60 Gastro-intestinal tracts of Domestic Fowl (Gallus gallus domesticus) from Amphur Sansai and Amphur Hangdong of Chiang Mai Province from August, 1988 to December, 1988. Twelve species of parasites were recovered. They were 2 species of Trematodes, Echinostoma revolutum 15 % and Prosthogonimus sp. 13.33%; 7 species of Cestodes, Amoebotaenia sp. 36.67 %, Cotugnia sp. 35%, Hymenolepis cantaniana 53.33% Raillietina tetragona 30 %, R. echinobothrida 81.67 %, Raillietina sp. 48.33 %, and Unknown pleurocercoid (Sparganum) 11.66 %; 3 species of Nematodes, Ascaridia galli 41.66 %, Dispharynx sp. 8.33 % and Heterakis gallinarum 78.33 %

The Statistical tests were proved that the infections of Echinostoma revolutum, Prosthogonimus sp., Amoebotaenia sp., Cotugnia sp., H. cantaniana R. tetragona, R. echinobothrida, Raillietina sp., Unknown pleurocercoid(Sparganum), Dispharynx sp. and Heterakis

gallinarum from Amphur Sansai and Amphur Hangdong were shown no difference between the male and female domestic fowl but A. galli from Amphur Hangdong in male domestic fowl were higher than the female domestic fowl. In addition, the infections of Echinostoma sp., Cotugnia sp., Hymenolepis cantaniana, R. tetragona, R. echinobothrida, Raillietina sp. Unknown pleurocercoid (Sparganum), Ascaridia galli, Dispharynx sp. and Heterakis gallinarum in domestic fowl from Amphur Sansai and Amphur Hangdong; were not significant between the samplings and population.